

Duygusal Yakla??m Ba? Etme Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2025). *Duygusal Yakla??m Ba? Etme Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales.
Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=20389>

Özet

Duygusal Yaklaşım Ba? Etme Ölçe?i (DYA-BÖ), stresli durumlarda ba?a ç?kmada kullanılan duygusal odaklı stratejileri ölçmek amacıyla geliştirilmi? bir psikometrik araçtır. Bu ölçe?in Türkçe uyarlaması, Emre ?enol Durak ve Mustafa Durak tarafından Türk üniversite öğrencileri ve toplum üyeleri örnekleminde gerçekleştirilmiştir. Uyarlama çalışması'nın temel amacı, ölçe?in Türkiye ba?lamında geçerliliğini ve güvenilirliğini, özellikle de faktör yapısını inceleyerek psikometrik özelliklerini doğrulamaktır.

Uyarlama çalışması, orijinal ölçe?in yapısal bütünlüğünü koruyarak, bireylerin duygusal süreçlerini ve duygusal ifade biçimlerini ne ölçüde kullandığını anlamaya yönelik önemli bir katkı sağlamıştır. Ölçe?in, özellikle klinik ve araştırma ortamlarında duygusal ba? etme mekanizmaları de?erlendirmede güvenilir ve geçerli bir araç olduğu gösterilmiştir.

Anahtar Kelimeler

Duygusal Yaklaşım Ba? Etme, Psikometrik Özellikler, Uyarlama Çalışması, Stresle Ba? Etme Stratejileri, Faktör Yapısı, Geçerlilik, Güvenirlik.

Yazarlar

Emre ?enol Durak, Mustafa Durak

Amaç

Duygusal Yaklaşım Ba? Etme Ölçe?i'nin temel amacı, bireylerin zorlayıcı veya stresli yaşam olaylarına tepki olarak kullandıkları iki ana duygusal ba? etme stratejisini, yani duygusal süreçleme (Emotional Processing) ve duygusal ifade (Emotional Expression) boyutlarını belirlemektir. Bu uyarlama çalışması, orijinal ölçe?in kültürel olarak Türk popülasyonuna uygunluğunu test etmek ve standardize edilmiş psikometrik veriler sunmak için yapılmıştır.

Ölçek, özellikle psikoloji, psikiyatri ve rehberlik alanlarında, bireylerin duygusal düzenleme becerilerini ve stresle ba?a ç?kma tarzlarını daha derinlemesine analiz etme ihtiyacına yanıt vermektedir. Bu sayede, duygusal ba?a ç?kma stratejilerinin ruh sağlığı sonuçları üzerindeki etkileri araştırılabilir.

Yapı

Ölçek, Duygusal Yaklaşım Ba? Etme (Emotional Approach Coping - EAC) yapısını ölçmektedir. EAC, bireyin stresli bir durumla ba?a ç?kmak için duygusal tepkilerini aktif olarak kullanması ifade eden bir ba? etme biçimidir. Bu yapı genellikle iki temel alt boyutta incelenir:

Duygusal Süreçleme (Emotional Processing): Bireyin stresle ilişkili duyguların anlamaya, tanımlamaya ve üzerinde düşünmeye yönelik çabalarının kapsar. Bu boyut, duygusal farkındalık ve içgörüyü yansıtır.

Duygusal İfade (Emotional Expression): Bireyin stresli durumlar karşısında hissettiği duygulara vurma, başkalarıyla paylaşma veya uygun yollarla ifade etme çabalarını içerir.

Bu iki boyut, duygusal odaklı ba? etme yöntemlerinin uyumlu ve yapıcı yönlerini temsil ederken, pasif kaçınma veya aşırı tepki verme gibi işlevsiz yöntemlerden ayrılır.

Geçerlik

Durak ve Durak (2011) tarafından yürütülen uyarılma çalışmasında, ölçeğin yapısal geçerlik kanıtları incelenmiştir. Çalışmada, ölçeğin orijinal yapısının Türkçe örneklemede ne ölçüde korunduğunu belirlemek amacıyla doğrulayıcı faktör analizi (DFA) kullanılmıştır. Sonuçlar, ölçeğin iki faktörlü yapısının (Duygusal Süreçleme ve Duygusal İfade) Türk kültüründe de geçerli olduğunu göstermiştir.

Ek olarak, ölçeğin diğer ilgili psikolojik yapılarla ilişkisi (örneğin, diğer ba? etme stilleri, depresyon veya anksiyete düzeyleri) incelenerek ölçüt bağımlı geçerlik kanıtları sunulmuştur. Bu analizler, Duygusal Yaklaşım Ba? Etme Ölçeği'nin teorik olarak beklenen yapılarla tutarlı bir ilişki sergilediğini doğrulamıştır.

Güvenirlilik

Ölçeğin güvenilirliği, iç tutarlılık katsayıları ve genellikle test-tekrar test yöntemleri ile değerlendirilmiştir. Durak ve Durak'ın çalışmasında, ölçeğin genel ve alt boyutlar için Cronbach Alfa iç tutarlılık katsayıları hesaplanmıştır. Yüksek iç tutarlılık değerleri (genellikle .70 ve üzeri), ölçek maddelerinin aynı yapıya tutarlı bir şekilde ölçtüğünü göstermiştir.

Bu bulgular, Duygusal Yaklaşım Ba? Etme Ölçeği'nin Türkçe formunun, ölçtüğü yapıya ilişkin tutarlı sonuçlar ürettiğini ve bu nedenle araştırma veya klinik uygulamalarda güvenle kullanılabilirliğini ortaya koymaktadır. Ölçeğin güvenirlilik düzeyleri, ölçeğin sağlam psikometrik temellere sahip olduğunu işaret etmektedir.

Faktör Analizi

Uyarılma çalışmasında, ölçeğin yapısal geçerliğini test etmek amacıyla doğrulayıcı faktör analizi (DFA) kullanılmıştır. Analizler, orijinal İngilizce versiyonunda olduğu gibi, Türkçe formun da iki temel faktörden oluştuğunu desteklemiştir: Duygusal Süreçleme ve Duygusal İfade. Bu iki faktör, toplam varyansın önemli bir kısmının açıklanmasını sağlar.

DFA sonuçları, model uyum indekslerinin (CFI, TLI, RMSEA gibi) kabul edilebilir veya iyi uyum düzeylerinde olduğunu göstermiştir. Bu durum, ölçeğin maddelerinin, teorik olarak hedeflenen alt boyutlara yüksek derecede yüklendiğini ve yapının Türk kültürü içinde de geçerli bir şekilde ayrıştığını kanıtlamaktadır. Bu yapı, ölçeğin çok boyutlu bir yapıya ölçme yeteneğini pekiştirmektedir.

Ölçek Bilgileri

Test Türü:

Uyarlama (Adaptation)

Format:

Likert Tipi Derecelendirme Ölçeği (Orijinal ölçek genellikle 4 veya 5 noktalı Likert formatını kullanır.)

Mevcut Dil:

Türkçe

Popülasyon Grubu:

Üniversite Öğrencileri ve Toplum Üyeleri (Yetişkin Popülasyon)

Yaş Grubu:

Ergenlik sonu ve Yetişkinlik (Genellikle 18 yaş ve üzeri)

Popülasyon Detayları:

Uyarlama çalışması, hem akademik çevrelerden (üniversite öğrencileri) hem de genel topluluktan alınan örneklem üzerinde gerçekleştirilmiştir, bu da ölçeğin yetişkin popülasyonunda geniş bir kullanım alanına sahip olduğunu gösterir.

Test Metodolojisi:

Öz bildirim (Self-Report) ölçeği. Katılımcılar, stresli durumlarla karşılaşmalarında kullandıkları duygusal bağı etme stratejilerine ne sıklıkta başvurduklarını belirtirler.

Anahtar Kelimeler

Duygusal Süreçleme, Duygusal ifade, Faktör Analizi, Geçerlik, Güvenirlilik, Psikometri, Stres Yönetimi, Bağı Etme Stratejileri.

Yazarlar

Yazar ORCID Tanımlayıcıları:

Mevcut kaynaklarda belirtilmemiştir.

Bağlantı E-posta Adresleri:

emresenoldurak@yahoo.com

Yazın Adresi:

Emre Şenol Durak (Sorumlu Yazar)

İzinler ve Ücretler ve Test Yılı

Duygusal Yaklaşım Bağı Etme Ölçeği'nin Türkçe uyarlaması 2011 yılında yayımlanmıştır. Ölçek, akademik araştırmalarda kullanıma açıktır; ancak ticari veya klinik amaçlı kullanımlar için sorumlu yazar (Emre Şenol Durak) ile iletişime geçilmesi veya yayımlanan derginin telif haklarına uyulması gerekmektedir. Kullanım ve kopyalama izinleri için kaynak makaleye başvurulmalıdır.

Ölçeğin orijinal PDF belgesi şu adresten indirilebilir: [factor-structure-and-psychometric-properties-of-the-emotional-approach-coping-scale-in-turkish.pdf](#)

Kaynaklar

Durak, E. Ş., & Durak, M. (2011). Factor structure and psychometric properties of the Emotional Approach Coping Scale in Turkish university students and community members. *Journal of Psychopathology and Behavioral Assessment*, 33(2), 264-272. DOI 10.1007/s10862-011-9223-z

Duygusal Yaklaşım Bağı Etme Ölçeği Maddeleri

ÖNEMLİ: Aşağıdaki ölçek maddeleri orijinal dilinde korunmalı ve hiçbir şekilde değiştirilmemelidir.

Ölçek maddeleri bu kaynakta sa?lanmam??t?r.

ARABPSYCHOLOGY.COM